

KI KICSODA?

KI KICSODA AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAKBAN?

► SZÁSZ ZOLTÁNNÉ

Főegyházmegyei Könyvtár, Eger

Szász Zoltánné, Borika

– **Melyik könyvtárban dolgozol? Milyen számodra fontos jellemzőjét emelnéd ki?**

– Egerben, a Főegyházmegyei Könyvtárban dolgozom, amelyet Eszterházy Károly püspök alapított közel 230 éve. Nyilvános egyházi szakkönyvtárként működünk, jelenleg csaknem 180 ezer dokumentumot raktározunk és szolgáltatunk a Líceum gyönyörű épületében, amelyben az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem működik. A könyvtár állománya két egységre tagolódik. Az egyik, a muzeális értékű 55.000 kötetből álló korabeli könyvgyűjtemény, ami eredeti környezetben, a trienti zsinatot

ábrázoló freskóval díszített barokk teremkönyvtárban található. Ez a lenyűgöző bibliotéka ma már inkább turisztikai célokat szolgál, de speciális kérések esetén a kutatók rendelkezésére bocsájtjuk. Az állomány nagyobb részét az olvasóteremhez tartozó raktárban helyeztük el, ahol főleg a kölcsönözhető könyvek várják olvasóikat, kiemelten az egyházmegye papjait, papnövényeiket, az egyetem oktatóit, hallgatóit, illetve a régió helytörténetét.

– **Mióta dolgozol itt? Hogyan kerültél ide?**

– Dr. Antalóczi Lajos atya igazgatása idejében, 1999-ben kerültem a könyvtárba. Ezt megelőzően 12 évig

pedagógusként dolgoztam. Akkoriban költöztünk Egerbe kislányom iskolakezdése miatt, és nagyon örültem a lehetőségnek, hogy egy nagy múltú, csodálatos szellemiségű könyvtárban, kivételes kvalitású kollégákkal dolgozhatok.

– Miért, hogyan lettél könyvtáros?

– A könyvtárban épp egy lázas, korszakváltó munkába csöppentem bele, hiszen ekkor kezdődött a cédula-katalógus építése, és annak az Orbis-rendszerbe történő beírása, ami döntően az én feladatomból volt. Dr. Surányi Imre és Szabó Dénes végezték a könyvek feldolgozását, Gyimesi Alajos igazgatóhelyettes vezette az Olvasószolgálatot, Pozsgayné Marika az adminisztrációs feladatokat látta el, és Fodor Józsefné Viki fogadta a látogatókat a barokk teremben. Ezeknél a kollégáknál hatalmas elhivatottságot, kimagasló intellektust, szakmaszeretetet láttam, ami engem is ösztönzött a tanulásra, a szakma és a könyvtár minél alaposabb megismerésére. Ekkor kezdődött egy 10 évig tartó rekatalogizációs munka is, ami a barokk terem állományának újbóli feldolgozását jelentette, hiszen a régi könyvekről addig nem készült tárgyszókatalógus. Teljesen lenyűgözött a kódexek, ősnymtatványok, antikvák világa, a szebbnél szebb metszetekkel ellátott régi könyvek látványa. Azóta szívügyemnek tekintem óvni azt a kulturális örökséget, aminek napról napra részese lehetek.

– Miből áll a mai munkád? Milyen feladatokat látsz el?

– 2005 óta látom el az olvasószolgálati teendőket, a munkámhoz tartozik az állomány gyarapítása, az azzal járó adminisztrációs feladatok, az online katalógus építése, könyvtári órák tartása, és ritkábban a barokk teremben a vendégek fogadása.

A legjobban az emberekkel való személyes kapcsolatot szeretem, szinte minden nap kapok egy-egy új megkeresést kutatóktól, a legváltozatosabb témákban. Boldoggá tesz, amikor számukra is teljesen ismeretlen forrásművet tudok szolgáltatni, ami előre viszi a munkájukat. Ez kölcsönös öröm, hiszen én is sokat tanulok ezekből az információkból.

Nagy hasznát veszem pedagógus vénámnak, amikor fiatalok keresik fel a könyvtárunkat. Az elmúlt években részt vettünk egy EFOP-os pályázatban is. Ennek keretében óvodástól középiskolásig egyházi intézményekben tanulóknak tartottunk foglalkozásokat. Az egyetem könyvtárszakos hallgatói előszeretettel töltik nálunk gyakorlati idejüket, és rendszeresen jönnek hozzánk közösségi szolgálatra középiskolás fiatalok is, akiknek mindig nagy öröm megmutatni állományunkat, azok kincseit.

– **Milyen kihívásokat tartogat a munkád?**

– Tekintettel arra, hogy közel vagyok a nyugdíjkorhatárhoz, a legnagyobb kihívásnak azt tartom, hogy át tudjam adni azt a tudást, tapasztalatot, amit az évek során én is megkaptam az elődeimtől.

Egy ilyen nagy állományú könyvtárban, mint a miénk, mindig mérlegelni kell, hogy mi az a feladat, ami prioritást élvez, hiszen kis létszámmal működünk. A régi könyveknél és a kéziratoknál folyamatosan figyelni kell az állományvédelemre, az új részlegben pedig igyekezni kell a mai kor elvárásainak megfelelni.

– **Milyennek látod a mai magyar könyvtárügyet, benne az egyházi könyvtárak helyzetét?**

– Az elmúlt időszakban, pályám elejéhez képest

lényegesen nyitottabbá vált a könyvtár, ma már előtérbe került a turizmus, az ismeretterjesztés. Mindezek mellett továbbra is következetesen folytatjuk a klasszikus könyvtárosi munkát, az állomány védelmét, gyarapítását és az olvasók kiszolgálását.

Fontos feladatnak tartom, hogy a könyvtár és a benne található különleges dokumentumok ne váljanak pusztán díszletté, attrakcióvá, hanem a könyvtár továbbra is értékek őrzője és továbbadója legyen, valamint megmaradjon tudományos műhelynek.

– Milyen hobbid, szabadidős elfoglaltságaid vannak?

– Mezőkövesdről származom, így beleszülettem a matyó kultúrába, a népművészet világába. Gyerekkorom óta kézimunkázok, annak szinte minden válfaját kipróbáltam. Jelenleg dísz tárgyakat, állatfigurákat varrok az ismerősök, kollégák biztatása mellett. Az utóbbi időben hangsúlyt fektetek a rendszeres testmozgásra is. Egy kedves ismerősöm javaslatára vettem nordic-botot és munka után vagy hétvégén együtt járjuk a természetet. Örömet okoz számomra a házunk melletti kiskert gondozása is. Nagyon szeretem a komolyzenét, ha tehetem, főleg barokk zenét hallgatok.

– Mit jelent számodra az olvasás? Melyek a legfontosabb, meghatározó olvasmányélményeid?

– Általános iskolás koromban volt egy kedves irodalom-tanárnőm, aki azt mondta nekünk, hogy annyi ötöst ad, ahány verset megtanulunk. Én szerettem volna jó jegyeket kapni, ezért minden órára megtanultam egy verset. Rengeteg ötös volt az ellenőrzőmben, ami büszkévé tett és nagyon motivált. Később jöttem rá, hogy milyen

hasznos ez a tudás életemben, hiszen szinte minden élethelyzetben eszembe jut egy-egy versrészlet. Ekkor kezdődött az irodalomszeretetem, ami azóta is tart. Ma leginkább az élettörténeteket, memoárokat szeretem forgatni. Most Schäffer Erzsébet: Toronyiránt című könyve van az éjjeliszekrényemen, ebből olvasgatok es-

ténként egy-egy fejezetet.

Egrivé válva, könyvtárosként Gárdonyival együtt, akinek épp most emlékezünk halálának 100. évfordulójáról magam is vallom: „A könyv is emberi test. Papiros-test. A Földön élt lélek világító része maradt benne. S hangtalan beszéde, könnye, mosolygása – szíve dobogása.” ►